

Lektionskatalog

Klinisk undervisning

Bachelor i sygepleje

7. semester
Hold 2015

INDLEDNING	3
INDLEDNING	3
Målet for klinisk undervisning 7. semester: Professionsrettet sygepleje	3
Overordnet kompetenceniveau for intellektuelle og faglige kompetencer	4
Overordnet kompetenceniveau for praksiskompetencer.....	4
Tilrettelæggelse af de kliniske studier	5
TEMAER I DEN KLINISKE UNDERVISNING.....	5
2.1 Tema "At udføre"	5
2.2 Tema "At formidle".....	6
2.3 Tema "At lede"	7
2.4 Tema "At udvikle"	8
EKSAMENSFORM	9
Obligatorisk opgave.....	9
Den kliniske prøve	9
STUDIESAMTALER.....	9
STUDIEDAGE.....	10
PENSUM	10
DELTAGERPLIGT	11
EVALUERING.....	11

Indledning

Den kliniske undervisning på 7. semester afslutter den kliniske del af sygeplejerskeuddannelsen.

Formålet er, at den studerende træner og udvikler intellektuelle, faglige og praktiske kompetencer rettet mod udøvelse af virksomhed som sygeplejerske dvs. at udføre, at formidle, at lede og at udvikle sygepleje.

Den studerende forventes at have en stor indsigt i centrale kundskabsområder inden for sygepleje-, sundheds-, natur-, human og samfundsvidenskaberne.

Den kliniske undervisning er rettet mod, at den studerende bliver selvstændigt udøvende, det vil sige undervisningen er rettet mod konkret, selvstændig udøvelse af sygeplejefaget i sin helhed. Perioden omfatter planlægning, udførelse, evaluering og dokumentation af selvstændige sygeplejehandlinger som også knytter sig til ledelse i praksis. Der trænes forskellige færdigheder og kompetencer med stigende kompleksitet og progression mod at udvikle selvstændig professionel kompetence som sygeplejerske.

Den kliniske undervisning foregår på godkendte somatiske, geriatriske, psykiatriske afdelinger samt på sundhedscentre.

Den kliniske undervisningsperiode indeholder 4 temaer: at udføre, at formidle, at lede, at udvikle sygepleje, samt 2 opgaver/prøver: en obligatorisk opgave i form af et kritisk refleksionsseminar incl. en skriftlig synopsisopgave, og en klinisk prøve med praktisk udførelse og mundtlig eksamination. Prøven bedømmes efter GGS-skalaen. 7. semester kliniske undervisningsperiode svarer til i alt 30 ECTS.

Lektionskataloget supplerer studieordningen og er en præcisering af indhold, mål og tilrettelæggelse af den kliniske undervisning på 7. semester. Det kritiske refleksionsseminar incl. synopsisopgave og den kliniske prøve er beskrevet i eksamenskataloget for klinisk undervisning.

Målet for klinisk undervisning 7. semester: Professionsrettet sygepleje

I den kliniske undervisning på 7. semester skal den studerende tage udgangspunkt i menneskets oplevelser, vilkår og handlinger i relation til sundhed og sygdom. Ved afslutningen af den kliniske undervisningsperiode skal den studerende via teoretisk funderet refleksion og øvelse i praktisk færdighedsbeherskelse have udviklet følgende kompetencer:

- i samarbejde med patienten: planlægge, udføre og evaluere den komplekse sygepleje med inddragelse af følgende aspekter: sundhedsfremmende, sundhedsbevarende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende sygepleje
- kunne varetage administrative og koordinerende funktioner vedrørende sygepleje og behandling, samt arbejdsledelse i forbindelse hermed.

- kunne formidle sygepleje og kommunikere med patienter, pårørende og samarbejdspartnere¹ på en naturlig æstetisk og etisk måde.
- kunne forholde sig kritisk og analytisk med henblik på at kunne vurdere, begrunde, formidle og udvikle sit professionelle virke, herunder anvendelse af standarder for sygepleje, kvalitetsudvikling af klinisk sygepleje samt formidling af sygeplejefaglig viden fra forsknings- og udviklingsarbejder.
- kunne dokumentere den kliniske sygepleje samt udføre kvalitets- og udviklingsarbejde herunder anvendelse af sundhedsinformatik og elektroniske kommunikationsmidler.
- kunne tage bevidst og kritisk stilling til etiske og juridiske dilemmaer i den kliniske sygepleje, såvel på det faglige som på det samfundsmæssige niveau.

Overordnet kompetenceniveau for intellektuelle og faglige kompetencer

Den studerende:

- kan identificere generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger samt analysere og fortolke disse med anvendelse af relevant teori, herunder vurdere og inddrage almen og forskningsbaseret viden² med relevans for professionsområdet
- kan teoretisk og videnskabeligt argumentere for og begrunde forslag til intervention i forhold til centrale sygeplejefaglige problemstillinger, og kan udtrykke sig forståeligt ved at anvende et fagligt sprog
- er fortrolig med centrale sygeplejefaglige interventionsmuligheder, og kan forklare og vurdere muligheder og begrænsninger i brugen af disse, i forhold til forskellige patientgrupper og kontekstuelle vilkår
- er fortrolig med kliniske retningslinjer, standarder og dokumentationspraksis, der anvendes
- kender sundhedsvæsnets organisation herunder ansvarsfordeling mellem de forskellige sektorer, afdelinger og aktører.

Overordnet kompetenceniveau for praksiskompetencer

Den studerende:

- kan selvstændigt identificere sygeplejebestanden, opstille målsætning, udføre, evaluere og justere sygepleje for en gruppe patienter³ samt pårørende
- behersker centrale instrumentelle sygeplejehandlinger og metoder, og kan under vejledning med stigende grad af selvstændighed udføre sygeplejen ved diagnostiske undersøgelser, behandlinger, med observation og intervention knyttet hertil
- behersker almindelig dokumentationspraksis og administrative procedurer såvel som standarder, samt varetager ledende og koordinerende opgaver, der skaber kontinuitet i pleje- og behandlingsforløb. Herunder inddrager og samarbejder med familie, relevante faggrupper, institutioner og sektorer under hensyntagen til kulturelle og sociale forhold
- kan under vejledning og med stigende selvstændighedsgrad deltage i kvalitets-, udviklings-, og forskningsarbejder indenfor sygepleje samt følge og identificere, diskutere og under vejledning deltage i forskningsarbejde⁴ i sundhedssektoren

¹ Samarbejdspartnere forstås i denne sammenhæng som mono-, tværfaglige og tværsektorielle.

² Den studerende kan opsøge, sortere, tilegne sig og vurdere udvalgte analysemetoder fra forskellige perspektiver, i bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger.

³ Ved en gruppe patienter forstås 4-6 patienter, afhængig af kompleksitet og speciale.

- kan redegøre for gældende lovgivning og etiske retningslinjer relateret til virksomhedsfeltet ” at udvikle sygepleje”.

Tilrettelæggelse af de kliniske studier

De kliniske studier foregår på godkendte somatiske, geriatriske og psykiatriske afdelinger eller på sundhedscentre. Der er en række generelle aftaler og retningslinjer, der inddrages i tilrettelæggelsen af 7. semesters kliniske undervisning, og der må påregnes en introduktionstid som skal omfatte følgende:

- fysiske rammer
- patientkategorier
- mono- og tværfaglige samarbejdspartnere
- værdigrundlag og mål for sygeplejen
- organisering af patientplejen
- dokumentations- og kommunikationsredskaber
- uddannelsestilrettelæggelse
- læring i praksisstudieformer, metoder og redskaber
- IT i afdelingen, som et sygeplejefagligt værktøj, undervisningsredskab og studieredskab

I det følgende beskrives hvert tema for 7. Semester klinisk undervisning.

Temaer i den kliniske undervisning

Den kliniske undervisning er opdelt i temaer, der tager udgangspunkt i sygeplejens 4 virksomhedsfelter og som er en fortsættelse af den teoretiske undervisning. Under hvert tema fremgår hvilke kompetencer, den studerende skal indfri i den kliniske undervisningsperiode.

2.1 Tema ”At udføre”

Mål:

At den studerende i samarbejde med patienten planlægger, udfører og evaluerer den komplekse sygepleje med inddragelse af følgende aspekter: sundhedsfremmende, sundhedsbevarende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende sygepleje, samt forholder sig analytisk og tager kritisk stilling til både juridiske og etiske dilemmaer samt den komplekse behandlende og lindrende sygepleje i praksis.

Kompetenceniveau:

Intellektuelle kompetencer:

Den studerende:

- gennemskuer og italesætter ambivalenser/paradokser mellem den ideelle og reelle sygepleje i forhold til egen, hverdagens og samfundets praksis
- begrunder og argumenterer for egen stillingtagen og etisk holdning samt diskuterer aktindsigt og tavshedspligt i forhold til patient og pårørendes rettigheder i forbindelse med sundhedsvæsenet.

⁴ Vedrørende aktuell forskning eller udvikling eller kvalitetsarbejde introduceres den studerende til dette pågående arbejde.

Faglige kompetencer:

Den studerende:

- skal være bevidst om og overholde gældende lovgivning for professionsudøvelsen og fortrolig med konsekvenser af denne
- skal forholde sig kritisk og analytisk til hverdagen, samfundet og til sin egen udvikling af fagidentitet
- indgår i et tværfagligt samarbejde med andre faggrupper og professioner samt viser mod og interesse til at indgå i forandringsprocesser. Der fokuseres på, at den studerende vurderer årsager, symptomer og behandling som er eksemplariske for praksis således, at den studerende er i stand til at observere patienten selvstændigt og koordinere patientforløb af stigende kompleksitet.

Praktiske kompetencer:

Den studerende:

- skal med stigende grad af selvstændighed udøve sygepleje, behandlende som lindrende og udøve fagligt skøn og mestre færdigheder, der retter sig mod virksomheden som selvstændigt udøvende sygeplejerske
- skal med stigende grad af selvstændighed mestre alle sygeplejeopgaver der relaterer sig til patientforløb, samt med stigende grad af selvstændighed vurderer og involverer relevante tværfaglige samarbejdspartnere.

Kursusindhold:

Menneskets oplevelser, opfattelser og vilkår i relation til sundhed og sygdom hos patienten, familien/barnet og samfundet. Identifikation af sygeplejebehov såvel som målsætning, gennemførelse, evaluering og justering af sygeplejen. Ethiske aspekter, dilemmaer og tværfaglige elementer i denne kontekst. Fagidentitet. Sygepleje til patienter med komplekse problemstillinger herunder fænomener som smerter, angst, tab, sorg, håb, håbløshed, død og sygeplejeintervention. Sygdomme og behandling der relateres til tildelte⁵ patienter. Kliniske metoder⁶ og procedurer samt medicinadministration, intravenøs - og transfusionsterapi.

2.2 Tema "At formidle"

Mål:

Den studerende kommunikerer og formidler til patienter, pårørende og andet netværk samt tværfaglige samarbejdspartnere. Den studerende dokumenterer den kliniske sygepleje og er medansvarlig for at udføre kvalitets- og udviklingsarbejde herunder anvendelse af sundhedsinformatik og elektroniske kommunikationsmidler. Den studerende kan formidle og forholde sig kritisk og analytisk til sygeplejefaglig viden fra forsknings- og udviklingsarbejder.

Kompetenceniveau:

Intellektuelle kompetencer:

Den studerende:

- viser interesse og er åben for alle faggruppers viden, erfaring og stiller sin egen viden og erfaring til diskussion

⁵ Tildelte forstås her som de patienter den studerende selv er ansvarlige for, samt de patienter den studerende bliver medansvarlige for.

⁶ sygeplejeprocessen

- kan anvende sin viden om dokumentation og dermed forholde sig kritisk og analytisk til den almene dokumentationspraksis.

Faglige kompetencer:

Den studerende:

- analyserer og reflekterer over egen og andres formidling i relation til sygeplejen og viser mod til at diskutere dette
- vurderer forskellige dokumentationsredskaber og metoder og tager initiativ til at diskutere dokumentationspraksis og herunder rapport.

Praktiske kompetencer:

Den studerende:

- kan med stigende grad af selvstændighed og fortrolighed vurdere, rapportere, evaluere og formidle patientforløb
- iværksætter og afslutter, med stigende grad af selvstændighed, relevant dokumentation af patientforløbene, samt inddrager og formidler denne jf. retningslinjer til relevante samarbejdspartnere, herunder pårørende eller netværk
- vidensdeler, identificerer læringsbehov, diskuterer og formidler på eget initiativ sygeplejefaglig viden fra videnskabeligt arbejde, kvalitetsudvikling og standarder for sygeplejen til gavn for egen og andres læring og udvikling.

Kursusindhold:

Standarder for dokumentation, evaluering, kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af sygeplejen, formidling af sygeplejefaglig viden fra forsknings- og udviklingsarbejder. Formidling af sygeplejen til patienter, pårørende, kollegaer såvel som tværfaglige samarbejdspartner. Sundhedspædagogiske opgaver i relation til patientforløb samt undervisning, vejledning og rådgivning, Dokumentation af den kliniske sygepleje.

2.3 Tema "At lede"

Mål:

Den studerende kan varetage administrative og koordinerende funktioner vedrørende pleje og behandling, samt arbejdsledelse i forbindelse hermed.

Kompetenceniveau:

Intellektuelle kompetencer:

Den studerende:

- kan analysere og diskutere den organisatoriske ramme, forhold/vilkår, værdier og målsætning for sygeplejen i den aktuelle kontekst
- deltager i diskussioner om ressourceforbrug i den aktuelle kontekst
- kan analysere og forholde sig anerkendende kritisk til eksisterende ledelsesform og diskuterer andre ledelsesformer.

Faglige kompetencer:

Den studerende:

- formidler og med stigende grad af selvstændighed, tager initiativ til faglige og tværfaglig diskussioner samt tager ansvar, leder og afslutter diskussionerne

- diskuterer og analyserer det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde i relation til patientforløb
- redegør for og vurderer ansvars og kompetenceområde ved tildeling af patientforløb i den aktuelle kontekst, samt benytter de forskellige ansvars og kompetenceområder i udvikling af egne og andres kompetencer
- forholder sig anerkendende kritisk og analyserende til personalepolitik og kulturs indflydelse på aktuelle kontekst.

Praktiske kompetencer:

Den studerende:

- viser med stigende grad af selvstændighed, at lede sygeplejen i relation til patientforløb ud fra forskellige ledelsesredskaber og anvende faglige og personlige kompetencer
- kan selvstændigt vurdere kompetence i personalegruppen til gavn for patientforløb, samt koordinere behandlings og plejetilbud
- kan under vejledning med stigende grad af selvstændighed integrere ressourcestyring i den daglige planlægning
- kan i kendte som i uforudsigelige arbejdssammenhænge lede med stigende selvstændighedsgrad og vurdere og benytte tilstedeværende ressourcer og gøre hverdagen til en teampræstation.

Kursusindhold:

Ledelsesteorier, Administrative, koordinerende funktioner og tilrettelæggende opgaver i forhold til pleje og behandlingsforløb, Ledelsesmæssige opgaver i aktuelle kontekst herunder plejeformer, uddelegering, Styring af ressourcer i den daglige ledelse i en afdeling. Personalepolitik, kultur. Sundhedsvæsenets organisation og kultur, sektorer, afdelinger, administrative rammer og samfundsmæssige vilkårs indflydelse.

2.4 Tema "At udvikle"

Mål:

Den studerede kan forholde sig kritisk og analytisk med henblik på at kunne vurdere, begrunde, formidle og udvikle sit professionelle virke, herunder anvendelse af standarder for sygepleje, kvalitetsudvikling af klinisk sygepleje samt formidling af sygeplejefaglig viden fra forsknings- og udviklingsarbejder.

Kompetenceniveau:

Intellektuelle kompetencer:

Den studerende:

- er fortrolig med at opsøge, kritisk vurdere og anvende forskningsbaseret viden og andet videnskabelig arbejde med relevans for professionens kundskabsgrundlag.

Faglige kompetencer

Den studerende:

- kan foretage en kritisk analyse og vurdering af sygeplejen i den aktuelle kontekst med henblik på at begrunde, forbedre og udvikle denne

- analyserer og diskuterer processer og barrierer knyttet til implementering af sygeplejevidenskabeligt arbejde.

Praktiske kompetencer:

Den studerende:

- kan under vejledning og på eget initiativ, formidle og være medansvarlig for at diskutere sygeplejen i den aktuelle kontekst
- analyserer komplekse problemstillinger i opsøger på eget initiativ og inddrager kollegaer i diskussioner og formidling af videnskabeligt arbejde, der kan udvikle den studerendes egen professionelle virke og den aktuelle kontekst
- deltager aktivt under vejledning i implementering af ny viden.

Kursusindhold:

Standarder, kvalitetsudvikling, kvalitetsudviklingsrapporter, sygeplejevidenskabeligt arbejde, kliniske retningslinjer, kundskabsudvikling, fagudvikling. Søgeprofil, vurdering af videnskabelige artikler, forskellige forskningspositioner og anvendelse af videnskabeligt arbejde og implementering.

Eksamensform

Obligatorisk opgave

7. semester klinisk undervisningsperiode indeholder en obligatorisk opgave i form af et kritisk refleksionsseminar incl. en skriftlig synopsisopgave. Den obligatoriske opgave udføres i klinikken med vejledning af den kliniske vejleder og underviser. Opgaven er beskrevet i eksamenskataloget for 7. semester klinisk undervisning.

Den kliniske prøve

Prøven omfatter en klinisk del med en efterfølgende mundtlig eksamination. Prøven afholdes på den pågældende afdeling. Prøven er beskrevet i eksamenskataloget for 7. semester klinisk undervisning.

Censur: Intern

Bedømmelse: GGS

Studiesamtaler

Der afholdes 3 studiesamtaler i løbet af perioden, hvoraf underviser fra instituttet deltager i 1. samtale.

1. studiesamtale

Den første studiesamtale afholdes inden for de første uger, den studerende er i afdelingen med fokus på:

- faglige og personlige forudsætninger
- læringsmuligheder og planlægning af forløbet med fokus på praktiske kompetencer

- læring i praksis med forskellige studiemetoder
- planlægning af obligatorisk opgave: synopsisopgave og kritisk refleksions seminar.

Studiesamtalen foregår mellem den kliniske vejleder, den studerende og sygeplejeunderviser. Den studerende er ansvarlig for at udarbejde sin portfolio, der kan danne baggrund for samtalen og planlægningen af det videre forløb. Den studerende skal ligeledes redegøre for sin erfaring og viden opnået gennem uddannelsen.

Planen for det kliniske forløb frem til 2. studiesamtale skal sammenfattes af den studerende og føres i den studerendes portfolio som referat.

Det er den kliniske vejleders ansvar at synliggøre for den studerende, hvilke muligheder og hvordan der kan arbejdes med de centrale temaer i praksis.

I samarbejde med den kliniske vejleder kan der tilrettelægges patientforløb og ledelsesmæssige opgaver.

2. studiesamtale

2. Studiesamtale afholdes midt i forløbet og danner baggrund for planlægningen af sidste halvdel af den kliniske periode. Der skal foregå en evaluering, hvor både den studerende og den kliniske vejleder har udarbejdet et skriftligt materiale. Det skal være tydeligt, hvordan og på hvilket niveau den studerende arbejder med sine mål. Den foreløbige litteraturliste drøftes. Det gælder også for denne samtale, at den studerende skriftligt sammenfatter et referat og redegør for den plan, den kliniske vejleder og den studerende har udarbejdet for den resterende kliniske periode. Planen og referatet indsættes i den studerendes portfolio.

I tilslutning til samtalen godkendes synopsisopgave mv. Efter samtalen skal der foreligge en aftale om intern klinisk prøve.

3. studiesamtale

3. studiesamtale er en evaluering af det kliniske forløb med et fremadrettet perspektiv. Den studerende udfylder et evalueringsskema (se under "Evaluering") som forberedelse til samtalen før den kliniske prøve. Det anbefales, at den kliniske vejleder udarbejder et skriftlig produkt, der kan danne baggrund for den studerendes fremtidige læringsproces.

3. studiesamtale foregår mellem den kliniske vejleder og den studerende og ligger efter den praktiske prøve. Under samtalen kan den kliniske vejleder tilføje og kommentere skemaet, inden det returneres til Institut for Sygepleje og Sundhedsvidenskab.

Der kan eventuelt under samtalen drøftes fremtidige bachelor projekt.

Studiedage

Den studerende har en studiedag pr. 1½ ECTS i uddannelsesforløbet (en studiedag om ugen). Studiedagen i klinikken tilrettelægges i samarbejde med den kliniske vejleder.

Pensum

Der er et samlet pensum krav på 30 sider litteratur pr 1½ ECTS, som ikke tidligere er opgivet som pensum under uddannelsen. Det er den studerendes ansvar at finde og dokumentere den anvendte litteratur til 7. semesters kliniske undervisning. Pensumlisten skal være godkendt

som en forudsætning for deltagelse i den kliniske prøve og skal følge De Redaktionelle Retningslinier.

Litteraturen forventes drøftet og godkendt løbende af den kliniske vejleder og underviser. Den samlede pensumliste sendes senest 1 uge før den kliniske prøves start til klinisk vejleder og sygeplejeunderviser til endelig godkendelse. Pensumlisten danner baggrund for prøven. Den kliniske vejleder godkender i samråd med sygeplejeunderviseren litteraturlisten senest 2 dage før den kliniske prøve. Hvis litteraturlisten ikke kan godkendes, skal den studerende vejledes i, hvilke forbedringer der skal til, for at listen godkendes.

Deltagerpligt

Der er deltagerpligt i klinisk undervisning, dvs. det den studerende skal aktiv deltage i mindst 85 % af undervisningen

Det forventes at den studerende følger afdelingens regler om fremmøde og uniformsetikette. Dette indebærer, at den studerende:

- møder omklædt og til tiden
- følger afdelingens regler omkring sygdoms- og raskmelding
- ved sygdom på aftalte studiedage orienterer sin vejleder

Ved fravær i den kliniske undervisning vurderes den enkeltes forløb af det kliniske undervisningssted og Institut for Sygepleje og Sundhedsvidenskab. Ved problemer omkring ovenstående kan den tilknyttede sygeplejeunderviser kontaktes.

Evaluering

Sygeplejerskeuddannelsen evaluerer det kliniske forløb ved, at de studerende udfylder et evalueringsskema udarbejdet af Ilisimatusarfik. Det anbefales at den kliniske vejleder kommenterer den studerendes udsagn på skemaet. Skemaet findes på www.uni.gl Evalueringen er et led i kvalificering af den kliniske del af uddannelsen, og den studerende bedes derfor udfylde og returnere skemaet efter endt klinisk forløb i 7. semester til både Institut for Sygepleje og Sundhedsvidenskab og den afdeling, hvor det kliniske forløb har fundet sted.